

AHOLI BANDLIGINI OSHIRISHDA AGROTURIZM IMKONIYATLARI

Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti

Ravshanov Ilhom

ravshanovilhomm86@gmail.com

Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti

Berdiyev Sadriddin

qoziyevabdusattor40@gmail.com

Annotatsiya. *Mazkur maqolada agroturizmning aholi bandligini oshirishdagi o'рни va imkoniyatlari tahlil qilinadi. Unda qishloq xo'jaligi bilan turizmni integratsiya qilish orqali yangi ish o'rinlarini yaratish, mahalliy aholini iqtisodiy faoliyatga jalb etish hamda qishloq hududlarining ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishini ta'minlash masalalari yoritilgan.*

Kalit so'zlar: *agroturizm, bandlik, qishloq xo'jaligi, tadbirkorlik, iqtisodiy rivojlanish, qishloq hududlari.*

KIRISH

Aholi bandligini ta'minlash va yangi ish o'rinlarini yaratish bugungi kunda mamlakatimiz ijtimoiy-iqtisodiy siyosatining muhim yo'nalishlaridan biridir. Qishloq hududlarida bandlikni oshirishda agroturizm muhim o'rin tutadi. U qishloq xo'jaligini turizm bilan uyg'unlashtirib, mahalliy aholiga qo'shimcha daromad manbai yaratadi, infratuzilmani rivojlantiradi hamda hududlarning iqtisodiy faolligini oshiradi.

Maqolada agroturizmning aholi bandligini oshirishdagi o'рни, uning iqtisodiy va ijtimoiy samaralari, shuningdek, O'zbekiston sharoitida bu sohani rivojlantirishning asosiy yo'nalishlari tahlil qilinadi.

ASOSIY QISM

Agroturizm — bu qishloq xo'jaligi faoliyati bilan turizmni uyg'unlashtirgan, qishloq joylarining iqtisodiy va ijtimoiy rivojlanishiga xizmat qiluvchi istiqbolli yo'nalishlardan biridir. Ushbu soha orqali nafaqat mahalliy aholining daromad manbalari kengayadi, balki yangi ish o'rinlari yaratiladi, qishloq infratuzilmasi yaxshilanadi va hududlarning investitsion jozibadorligi oshadi.

Agroturizmning asosiy mohiyati shundaki, sayyohlar qishloq hayoti, dehqonchilik, chorvachilik, milliy taomlar tayyorlash yoki xalq hunarmandchiligi jarayonlarida bevosita ishtirok etadilar. Bu jarayon mahalliy aholini faoliyatga jalb etib, ularning mehnat bilan bandligini ta'minlaydi. Shu bilan birga, agroturizm qishloq joylarda yashovchi oilalar uchun kichik biznesni yo'lga qo'yish, mahsulotlarni joyida sotish va xizmatlar ko'rsatish orqali qo'shimcha daromad olish imkonini beradi.

O'zbekiston qishloq xo'jaligi salohiyati, tabiiy sharoiti va boy madaniy merosi agroturizmni rivojlantirish uchun katta imkoniyatlar yaratadi. Ayniqsa, tog'li va tog'oldi hududlarda ekologik toza mahsulot yetishtirish, milliy urf-odatlarini sayyohlarga namoyish etish va dam olish uchun qulay sharoitlar mavjud. Shu sababli, agroturizm nafaqat iqtisodiy, balki ekologik va madaniy ahamiyatga ham ega bo'lib, barqaror rivojlanishga hissa qo'shadi.

Agroturizmni rivojlantirish orqali quyidagi ijobiy natijalarga erishish mumkin:

- qishloq joylarda doimiy va mavsumiy ish o'rinlarini yaratish;
- mahalliy aholining tadbirkorlik ko'nikmalarini oshirish;
- milliy qadriyatlar va an'analarni asrab-avaylash;
- ekologik toza turizm turlarini rivojlantirish;
- hududlarning turistik jozibadorligini kuchaytirish.

Ekologik va madaniy jihatlar. Agroturizm ekologik barqarorlikni ta'minlashda ham ahamiyatlidir. Chunki bu soha tabiiy resurslardan oqilona foydalanish, chiqindilarni kamaytirish va ekologik toza mahsulotlar yetishtirishni rag'batlantiradi. Sayyohlar uchun ekologik fermalarda dam olish, tabiat qo'ynida yurish, organik oziq-ovqat mahsulotlarini iste'mol qilish kabi faoliyatlar katta qiziqish uyg'otadi.

Madaniy jihatdan esa agroturizm mahalliy madaniyatni targ'ib etadi. Sayyohlar milliy taomlarni tayyorlash, xalq kuy-qo'shiqlarini tinglash, qadimiy marosimlarda ishtirok etish orqali o'ziga xos madaniy tajriba orttiradilar. Bu esa O'zbekistonning xalqaro turizm bozorida o'ziga xos brend sifatida tanilishiga yordam beradi.

Agroturizmni rivojlantirish istiqbollari. O'zbekiston hukumati so'nggi yillarda agroturizmni qo'llab-quvvatlashga qaratilgan qator chora-tadbirlarni amalga oshirmoqda. Jumladan, “Agroturizmni rivojlantirish konsepsiyasi”, “Qishloq turizmini rag'batlantirish dasturi” kabi hujjatlar qabul qilingan. Bu jarayonlar infratuzilmani rivojlantirish, yo'llarni ta'mirlash, internet tarmog'ini kengaytirish va mehmon uylari uchun kredit yengilliklarini taqdim etishni o'z ichiga oladi.

XULOSA

Agroturizm aholi bandligini ta'minlashda juda katta rol o'ynaydi. Turistlar qishloq hayoti, dehqonchilik, chorvachilik, hunarmandchilik va shunga o'xshash sohalarni o'rganish yoki tomosha qilish uchun tashrif buyurganda, mahalliy aholini faoliyat yuritishga chorlaydi hamda ularga tadbirkorlik qilish va undan daromad olish imkoniyatlarini yaratadi. Shu bilan birga boshqa kishilar uchun ham ko'plab ish o'rinlari yaratiladi va aholi bandligi ta'minlanadi. Shu sababli agroturizm mamlakat iqtisodiyoti uchun muhim yo'nalishlardan biri hisoblanadi.

TAKLIFLAR

Agroturizm infratuzilmasini rivojlantirish, ya'ni yo'llar, elektr energiyasi, internet va transport xizmatlarini yaxshilash kerak. Yoshlar va ayollarni agroturizm loyihalariga jalb qilish orqali mahalliy aholining faol ishtirokini oshirish ham muhim hisoblanadi. Shuningdek, Fermerlar uchun o'quv dasturlari tashkil etish, xorijiy tajribalarni o'rganish, mehmondorchilik va marketing bo'yicha darslar o'tkazish zarur.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining “Turizm sohasini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi qarori. — Toshkent, 2020.
2. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Agroturizmni rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida”gi qarori. — Toshkent, 2021.
3. “Qishloq turizmini rivojlantirish dasturi” (rivojlantirish strategik hujjati). — Toshkent, 2022.
4. Muxamedova, S. “Agroturizmning iqtisodiy ahamiyati va rivojlantirish istiqbollari.” Iqtisod va jamiyat, 2021.
5. Xudayberdiyev, A. “Qishloq hududlarida turizmni rivojlantirishning zamonaviy yondashuvlari.” O'zbekiston agrar iqtisodiyoti jurnali, 2020.
6. Sharipov, B. “Agroturizm va uning bandlikka ta'siri.” Turizm va iqtisodiyot, 2022.
7. OECD. Tourism Trends and Policies. Paris: OECD Publishing, 2020.
8. Rasulov, T. “Qishloq xo'jaligi va xizmatlar sektorini integratsiya qilish masalalari.” O'zbekiston iqtisodiy axboroti, 2021.
9. Ziyodullaev, N., & Ziyodullaeva, M. (2023). FINANCIAL LITERACY, INTERRELATIONSHIP OF POPULATION INCOME AND EXPENDITURE. Science and innovation, 2(B12), 881-887.
10. Urazbekovna, T. K. (2024). ROLE OF PUBLIC POLICY IN CHANGES IN POPULATION INCOME. Новости образования: исследование в XXI веке, 2(22), 316-321.

